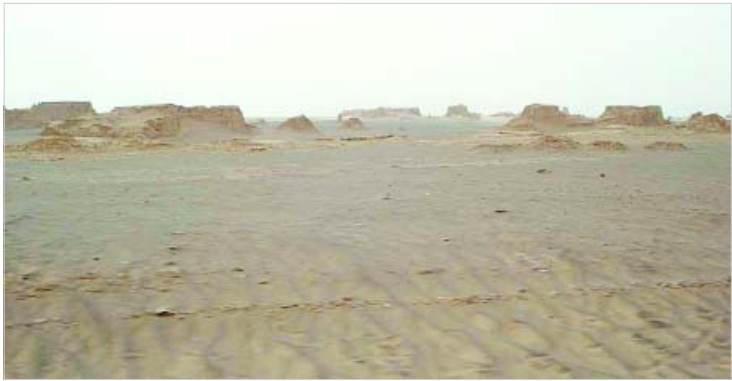

گشت و گذاری در شهداد و کلوته‌هایش

سفر به بزرگترین شهر کلوخی جهان

[مژگان جعفری]

● کرمان، جاده شهداد، یک صیح دل انگیز بهاری

مینی بوس سفید در حال حرکت است. پهنه چاه خلت و تنها صدای موتور خودرو را در خود بازمی‌تاباند. مسافران مینی بوس که به هوای دیدار بوزری به کرمان آمده اند، روح زود بار و بونه خود را بسته و راهی منطقه ای شده‌اند که توصیف آن را بارها شنیده و خوانده‌اند. دل در دلشان نیست، هیچ کدامشان تاکنون به آن منطقه نرفته‌اند. به سفارش محلی ها، توشه را به اندازه‌ای که کفایتشان کند، برداشته‌اند. مقصدشان دل‌آبرخلاف دیگر مناطق مرسوم گردشگری نیست. مقصد، شهر خیالی یا شهر ارواح است؛ نامی که محلی ها و بومی ها بر منطقه شهداد و کلوته‌هایش گذاشته‌اند. آخر نه این است که هیچ انسانی بیاری زیستن ندارد، حتی حتماً منزهگاه ارواح و موجودات ناشناخته است. اما جاده سفر درازی را نشان می‌دهد یا سختی‌هایی که شاید کبیر مناطق تفریحی و گردشگری نداشته باشد. مقصد کبیر است و آنچه می‌خواهد، سفر است و ماجراجویی. مقصد کبیر دل را به طبیعت و در خود را بداند سیرد، قایقی است که نباید در آن پارود؛ خوشتر می‌ماند مسافران را کجا ببرد. این همه آن چیزی است که دل ما ماجراجوی مسافران مینی بوس را به این منطقه خشک می‌کشد که از غلف کشنده، کویر و دنیای اسرار آمیزش آنچنان مسافران را سزاند که دره که برای دیدن آنچه در آن هست، لحظه می‌گذرد و دل در دلشان نیست.

آثار شهر کلوته ها از غراب طبیعت است. هنگام عبور از این نقاط متروحه، شخص تصور می‌کند که در وسط قلاع و قصرهای جن و پری می‌گذرد. این ابنیه ای که طبق گفته روستایی هم نام شده و گویا اشخاصی برای بی نوع انسان در ساختمان آن دخل داده‌اند. اشکال عجایبگاهها، اهرام، برج ها و قلعه های مزیگی را در نظر انسان مجسم می‌کنند. صدیون سالها از مشاهده آنها شخص به خود می‌گردد. این جمله ای است که یکی از مسافران در کتاب یکی از شرق شناسان عهد قاجار خوانده و در آن را پایتخت بدناجا کشانده تا با یکی از عجایب طبیعت و رو در رو شود. کویر زیبای لوت تا شهداد و کلوته هایش منتظر است.

از اینجا به بعد از آن زمان یکی از مسافران مینی بوس می‌فرماید: آرام آرام به منطقه شهداد نزدیک می‌شدم. شنیده بودیم که در کویر کبیری را برپا ساخته‌اند و می‌توان آنجا تراق کرد و کویرنوردی لذت برد. زمانی که به منطقه کلوته ها رسیدیم با چنان منظره زیبایی روبه رو شدیم که در باربر نمی‌گنجید. باران و باد چنان مه‌آلود کرده بودند که چشم شرم از خیره می‌کرد. از زیبایی اینجا بسیار شنیده بودیم اما آنچه می‌دیدیم گنجینه‌ای بالاتر از آن چیزی بود که می‌خواستیم. کلوته ها همچون سرهای بزرگ که در شهرهای سرپراورده‌اند، در کویری که هیچگاه سبز نشده‌اند ایستاده و دست اندازی وی برنگار بوده، به مهندسی یاد هر یک متفاوت تر از دیگری چشم‌اناز را شکل داده بودند که تصور می‌کردیم برای ساخت هر یک از آنها طرحی جدا داشته‌اند. پس از گشت و گذاری طولانی به سمت کبیر راهی شدیم تا بتوانیم مستقیماً در کبیر و دره ای غذایی بخوریم. سفر به اندازه‌ای جالب و رؤیایی بود که

فکر تمام شدن توشه را همان نمودیم. به کمپ که رسیدیم فقط توانستیم آب بخوریم. یعنی تمام موجودی آنجا، قرار بود شب آنجا مانیم اما گفته بودند شب‌های کویر لوت بسیار سرد است و چون تصور می‌کردیم در کمپ امکان اقامت شبانه تا خود چیزی نیاورده بودیم، اما کمپ بخش‌هایی از کویر نوردی برای اقامت شبانه داخلی و خارجی دارد، بیابان ها و کویرهای ایران است. شروع منحصراً به فرد بیابان های ایران و ساختار پوشش گیاهی، چشم‌اندازها را رنگین‌تر و همچنین اثراتی بی نظیر اعمال می‌شود. بیابان‌های کویر که در این منطقه زیاده از حد است. در کنار پوشش گیاهی جذاب، حیات جانوری ویژه‌ای با رنگ‌ها و تنوع آب و هوایی ایجاد شده که پستانداران، پرندگان و خزندگان خاص این سرزمین را همچون بویزینگ و گوگرد ایرانی و پرندگان شکاری مانند گونگه‌های عقاب ها و باه‌های شکاری در خود جای داده است. وی می‌افزاید: در کنار این مناطق بیابانی، سرزمین‌های کویری شکل گرفته است که کاملاً از پوشش گیاهی عاری بوده، سرزمین‌هایی ام‌بریزخ‌ها را تا تخیر بیش از میزان بارش در سال و اختلاف درجه حرارت تا یکمصد درجه میان روز و شب است. از دیگر چشم‌اندازها چاه‌های چاه‌های کویرها و بیابان‌های ایران ویژگی‌های ژئوتورسم چاه‌ها و چین خوردگی‌های زمین است که می‌توان به کلوته‌ها، تپه‌های ماری و دیدگاه‌های بیابانی جزیره‌ای اشاره کرد. این چشم‌اندازها، زمین، بسیار مردم‌دوچه گردشگران حرفه‌ای جهان، علاقه‌مندان به علوم زمین، استادان و دانشجویان این حوزه است و می‌توانند منبع درآمدی مناسب باشد.

به گفته وی بیشتر گردشگرانی که برای دیدار از محیط‌های طبیعی ویژه مناطق طبیعی و کویرها سفر می‌کنند، حافظه‌یافته‌ها و گسترین استفاده و هزینه‌های سفر را در این مناطق می‌کنند. کویرهای ایران ویژگی‌هایی دارند که در هیچ جای دنیا نمی‌توان حساسی برای آنها یافت. یکی از مهمترین بهره‌هایی که می‌توان از این نعمت‌نمایی برد، توسعه صنعت گردشگری در این عرصه است؛ تجربه‌ای که دیگر کشورهای بیابانی و بیابانی‌دیده‌ها بهره‌دارند. حضورهای کویر، تورهایی که در هر یک از کویر، تورهایی که در هر یک از کویر، داستان‌ها را در یک شب در کنار دیدار از شن‌های روان، شترسواری و تورهایی بهاری بیابان و کویر

برنامه‌هایی هستند که می‌توان با برگزاری آنها گردشگران و مسافران فراوانی را به بیابان و کویر کشاند. یکی از کارشناسان برجسته گردشگری در این باره می‌گوید: یکی از مهمترین منابع موجود که با کمترین سرمایه‌گذاری و هزینه‌های کم می‌تواند بهره‌بردار را برای بخش‌هایی از کویر نوردی برای اقامت شبانه داخلی و خارجی دارد، بیابان ها و کویرهای ایران است. شروع منحصراً به فرد بیابان های ایران و ساختار پوشش گیاهی، چشم‌اندازها را رنگین‌تر و همچنین اثراتی بی نظیر اعمال می‌شود. بیابان‌های کویر که در این منطقه زیاده از حد است. در کنار پوشش گیاهی جذاب، حیات جانوری ویژه‌ای با رنگ‌ها و تنوع آب و هوایی ایجاد شده که پستانداران، پرندگان و خزندگان خاص این سرزمین را همچون بویزینگ و گوگرد ایرانی و پرندگان شکاری مانند گونگه‌های عقاب ها و باه‌های شکاری در خود جای داده است. وی می‌افزاید: در کنار این مناطق بیابانی، سرزمین‌های کویری شکل گرفته است که کاملاً از پوشش گیاهی عاری بوده، سرزمین‌هایی ام‌بریزخ‌ها را تا تخیر بیش از میزان بارش در سال و اختلاف درجه حرارت تا یکمصد درجه میان روز و شب است. از دیگر چشم‌اندازها چاه‌های چاه‌های کویرها و بیابان‌های ایران ویژگی‌های ژئوتورسم چاه‌ها و چین خوردگی‌های زمین است که می‌توان به کلوته‌ها، تپه‌های ماری و دیدگاه‌های بیابانی جزیره‌ای اشاره کرد. این چشم‌اندازها، زمین، بسیار مردم‌دوچه گردشگران حرفه‌ای جهان، علاقه‌مندان به علوم زمین، استادان و دانشجویان این حوزه است و می‌توانند منبع درآمدی مناسب باشد.

به گفته وی بیشتر گردشگرانی که برای دیدار از محیط‌های طبیعی ویژه مناطق طبیعی و کویرها سفر می‌کنند، حافظه‌یافته‌ها و گسترین استفاده و هزینه‌های سفر را در این مناطق می‌کنند. کویرهای ایران ویژگی‌هایی دارند که در هیچ جای دنیا نمی‌توان حساسی برای آنها یافت. یکی از مهمترین بهره‌هایی که می‌توان از این نعمت‌نمایی برد، توسعه صنعت گردشگری در این عرصه است؛ تجربه‌ای که دیگر کشورهای بیابانی و بیابانی‌دیده‌ها بهره‌دارند. حضورهای کویر، تورهایی که در هر یک از کویر، تورهایی که در هر یک از کویر، داستان‌ها را در یک شب در کنار دیدار از شن‌های روان، شترسواری و تورهایی بهاری بیابان و کویر

برنامه‌هایی هستند که می‌توان با برگزاری آنها گردشگران و مسافران فراوانی را به بیابان و کویر کشاند. یکی از کارشناسان برجسته گردشگری در این باره می‌گوید: یکی از مهمترین منابع موجود که با کمترین سرمایه‌گذاری و هزینه‌های کم می‌تواند بهره‌بردار را برای بخش‌هایی از کویر نوردی برای اقامت شبانه داخلی و خارجی دارد، بیابان ها و کویرهای ایران است. شروع منحصراً به فرد بیابان های ایران و ساختار پوشش گیاهی، چشم‌اندازها را رنگین‌تر و همچنین اثراتی بی نظیر اعمال می‌شود. بیابان‌های کویر که در این منطقه زیاده از حد است. در کنار پوشش گیاهی جذاب، حیات جانوری ویژه‌ای با رنگ‌ها و تنوع آب و هوایی ایجاد شده که پستانداران، پرندگان و خزندگان خاص این سرزمین را همچون بویزینگ و گوگرد ایرانی و پرندگان شکاری مانند گونگه‌های عقاب ها و باه‌های شکاری در خود جای داده است. وی می‌افزاید: در کنار این مناطق بیابانی، سرزمین‌های کویری شکل گرفته است که کاملاً از پوشش گیاهی عاری بوده، سرزمین‌هایی ام‌بریزخ‌ها را تا تخیر بیش از میزان بارش در سال و اختلاف درجه حرارت تا یکمصد درجه میان روز و شب است. از دیگر چشم‌اندازها چاه‌های چاه‌های کویرها و بیابان‌های ایران ویژگی‌های ژئوتورسم چاه‌ها و چین خوردگی‌های زمین است که می‌توان به کلوته‌ها، تپه‌های ماری و دیدگاه‌های بیابانی جزیره‌ای اشاره کرد. این چشم‌اندازها، زمین، بسیار مردم‌دوچه گردشگران حرفه‌ای جهان، علاقه‌مندان به علوم زمین، استادان و دانشجویان این حوزه است و می‌توانند منبع درآمدی مناسب باشد.

به گفته وی بیشتر گردشگرانی که برای دیدار از محیط‌های طبیعی ویژه مناطق طبیعی و کویرها سفر می‌کنند، حافظه‌یافته‌ها و گسترین استفاده و هزینه‌های سفر را در این مناطق می‌کنند. کویرهای ایران ویژگی‌هایی دارند که در هیچ جای دنیا نمی‌توان حساسی برای آنها یافت. یکی از مهمترین بهره‌هایی که می‌توان از این نعمت‌نمایی برد، توسعه صنعت گردشگری در این عرصه است؛ تجربه‌ای که دیگر کشورهای بیابانی و بیابانی‌دیده‌ها بهره‌دارند. حضورهای کویر، تورهایی که در هر یک از کویر، تورهایی که در هر یک از کویر، داستان‌ها را در یک شب در کنار دیدار از شن‌های روان، شترسواری و تورهایی بهاری بیابان و کویر

برنامه‌هایی هستند که می‌توان با برگزاری آنها گردشگران و مسافران فراوانی را به بیابان و کویر کشاند. یکی از کارشناسان برجسته گردشگری در این باره می‌گوید: یکی از مهمترین منابع موجود که با کمترین سرمایه‌گذاری و هزینه‌های کم می‌تواند بهره‌بردار را برای بخش‌هایی از کویر نوردی برای اقامت شبانه داخلی و خارجی دارد، بیابان ها و کویرهای ایران است. شروع منحصراً به فرد بیابان های ایران و ساختار پوشش گیاهی، چشم‌اندازها را رنگین‌تر و همچنین اثراتی بی نظیر اعمال می‌شود. بیابان‌های کویر که در این منطقه زیاده از حد است. در کنار پوشش گیاهی جذاب، حیات جانوری ویژه‌ای با رنگ‌ها و تنوع آب و هوایی ایجاد شده که پستانداران، پرندگان و خزندگان خاص این سرزمین را همچون بویزینگ و گوگرد ایرانی و پرندگان شکاری مانند گونگه‌های عقاب ها و باه‌های شکاری در خود جای داده است. وی می‌افزاید: در کنار این مناطق بیابانی، سرزمین‌های کویری شکل گرفته است که کاملاً از پوشش گیاهی عاری بوده، سرزمین‌هایی ام‌بریزخ‌ها را تا تخیر بیش از میزان بارش در سال و اختلاف درجه حرارت تا یکمصد درجه میان روز و شب است. از دیگر چشم‌اندازها چاه‌های چاه‌های کویرها و بیابان‌های ایران ویژگی‌های ژئوتورسم چاه‌ها و چین خوردگی‌های زمین است که می‌توان به کلوته‌ها، تپه‌های ماری و دیدگاه‌های بیابانی جزیره‌ای اشاره کرد. این چشم‌اندازها، زمین، بسیار مردم‌دوچه گردشگران حرفه‌ای جهان، علاقه‌مندان به علوم زمین، استادان و دانشجویان این حوزه است و می‌توانند منبع درآمدی مناسب باشد.

به گفته وی بیشتر گردشگرانی که برای دیدار از محیط‌های طبیعی ویژه مناطق طبیعی و کویرها سفر می‌کنند، حافظه‌یافته‌ها و گسترین استفاده و هزینه‌های سفر را در این مناطق می‌کنند. کویرهای ایران ویژگی‌هایی دارند که در هیچ جای دنیا نمی‌توان حساسی برای آنها یافت. یکی از مهمترین بهره‌هایی که می‌توان از این نعمت‌نمایی برد، توسعه صنعت گردشگری در این عرصه است؛ تجربه‌ای که دیگر کشورهای بیابانی و بیابانی‌دیده‌ها بهره‌دارند. حضورهای کویر، تورهایی که در هر یک از کویر، تورهایی که در هر یک از کویر، داستان‌ها را در یک شب در کنار دیدار از شن‌های روان، شترسواری و تورهایی بهاری بیابان و کویر

منطقه شد، باور نکردنی بود. در پایان هم مشخص شد که شایعه‌ای بیش نبوده است. در ایران پدیده کویر لوت، بویژه منطقه شهداد و کلوته‌هایش چنان آدمی را مسحور می‌کند که واقعبینان موجود را آخیل و هم تصور می‌کنند، اما توانسته‌اند زمین‌های برای جذب گردشگران در آنجا فراهم کنیم.

● **تفریح هیج امکاناتی برای کویرنوردان نداریم**
محمد علی فیاضی معاون کمیته ملی طبیعت کردی می‌گوید: گروهی از گردشگران ماجراجو که تجربه کردن سختی‌ها را دوست دارند همواره کویر را به عنوان مقصد بر می‌گزینند. بسیاری از کشورها از این نعمت درآمدهای بسیاری به دست می‌آورند. به عنوان نمونه کشور تونس سالانه ۳ میلیارد دلار از گردشگری بیابان درآمد دارد. امروزه بیابان گردان و کویر نوردان بسیاری از شیوه‌های سنتی گذشته را باز زنده کرده‌اند که می‌توان به شترسواری اشاره کرد.

وی می‌افزاید: کویرهای ایران ویژگی‌هایی دارند که در هیچ جای دنیا نمی‌توان حساسی برای آنها یافت. دمای کویر شهداد که در کویر بزرگ لوت فراتر است بسیار بالاتر از صحرای لیبی و آفریقا است. شهداد تنها منطقه‌ای در کره زمین است که حیات در آن وجود ندارد و هیچ اثری از حیات گیاهی و جانوری در آن نمی‌بینیم. کویرشناسان بزرگ برآنند که حتی با کبیری هم در کویر شهداد نمی‌زند.

به گفته ابن کارشناس کویر اکنون در دنیا فعالیت‌های تفریحی فراوانی در بیابان‌ها و کویرها تعریف شده است که گردشگران فراوانی را جذب می‌کند. پیاده روی، دوچرخه‌سواری، موتورسواری، اسکی روی هوا، بال‌بازی، رالی‌های خودرویی تله‌ماسه‌ها، پیرواز با گلایدر و پاراگلایدر، بال‌ن سوری، دیدار از قنات‌ها، اردوستان‌گان دیدن جانوران در شب تنها بخشی از این فعالیت‌ها است.

وی همچنین فعالیت‌های گردشگری را برای ایران، اردوستان‌گان، بیابان‌ها، کویرها، شترسواری، موتورسواری، اسکی روی هوا، بال‌بازی، رالی‌های خودرویی تله‌ماسه‌ها، پیرواز با گلایدر و پاراگلایدر، بال‌ن سوری، دیدار از قنات‌ها، اردوستان‌گان دیدن جانوران در شب تنها بخشی از این فعالیت‌ها است. وی همچنین فعالیت‌های گردشگری را برای ایران، اردوستان‌گان، بیابان‌ها، کویرها، شترسواری، موتورسواری، اسکی روی هوا، بال‌بازی، رالی‌های خودرویی تله‌ماسه‌ها، پیرواز با گلایدر و پاراگلایدر، بال‌ن سوری، دیدار از قنات‌ها، اردوستان‌گان دیدن جانوران در شب تنها بخشی از این فعالیت‌ها است.

وی همچنین فعالیت‌های گردشگری را برای ایران، اردوستان‌گان، بیابان‌ها، کویرها، شترسواری، موتورسواری، اسکی روی هوا، بال‌بازی، رالی‌های خودرویی تله‌ماسه‌ها، پیرواز با گلایدر و پاراگلایدر، بال‌ن سوری، دیدار از قنات‌ها، اردوستان‌گان دیدن جانوران در شب تنها بخشی از این فعالیت‌ها است. وی همچنین فعالیت‌های گردشگری را برای ایران، اردوستان‌گان، بیابان‌ها، کویرها، شترسواری، موتورسواری، اسکی روی هوا، بال‌بازی، رالی‌های خودرویی تله‌ماسه‌ها، پیرواز با گلایدر و پاراگلایدر، بال‌ن سوری، دیدار از قنات‌ها، اردوستان‌گان دیدن جانوران در شب تنها بخشی از این فعالیت‌ها است.

وی همچنین فعالیت‌های گردشگری را برای ایران، اردوستان‌گان، بیابان‌ها، کویرها، شترسواری، موتورسواری، اسکی روی هوا، بال‌بازی، رالی‌های خودرویی تله‌ماسه‌ها، پیرواز با گلایدر و پاراگلایدر، بال‌ن سوری، دیدار از قنات‌ها، اردوستان‌گان دیدن جانوران در شب تنها بخشی از این فعالیت‌ها است. وی همچنین فعالیت‌های گردشگری را برای ایران، اردوستان‌گان، بیابان‌ها، کویرها، شترسواری، موتورسواری، اسکی روی هوا، بال‌بازی، رالی‌های خودرویی تله‌ماسه‌ها، پیرواز با گلایدر و پاراگلایدر، بال‌ن سوری، دیدار از قنات‌ها، اردوستان‌گان دیدن جانوران در شب تنها بخشی از این فعالیت‌ها است.

وی همچنین فعالیت‌های گردشگری را برای ایران، اردوستان‌گان، بیابان‌ها، کویرها، شترسواری، موتورسواری، اسکی روی هوا، بال‌بازی، رالی‌های خودرویی تله‌ماسه‌ها، پیرواز با گلایدر و پاراگلایدر، بال‌ن سوری، دیدار از قنات‌ها، اردوستان‌گان دیدن جانوران در شب تنها بخشی از این فعالیت‌ها است. وی همچنین فعالیت‌های گردشگری را برای ایران، اردوستان‌گان، بیابان‌ها، کویرها، شترسواری، موتورسواری، اسکی روی هوا، بال‌بازی، رالی‌های خودرویی تله‌ماسه‌ها، پیرواز با گلایدر و پاراگلایدر، بال‌ن سوری، دیدار از قنات‌ها، اردوستان‌گان دیدن جانوران در شب تنها بخشی از این فعالیت‌ها است.

وی همچنین فعالیت‌های گردشگری را برای ایران، اردوستان‌گان، بیابان‌ها، کویرها، شترسواری، موتورسواری، اسکی روی هوا، بال‌بازی، رالی‌های خودرویی تله‌ماسه‌ها، پیرواز با گلایدر و پاراگلایدر، بال‌ن سوری، دیدار از قنات‌ها، اردوستان‌گان دیدن جانوران در شب تنها بخشی از این فعالیت‌ها است. وی همچنین فعالیت‌های گردشگری را برای ایران، اردوستان‌گان، بیابان‌ها، کویرها، شترسواری، موتورسواری، اسکی روی هوا، بال‌بازی، رالی‌های خودرویی تله‌ماسه‌ها، پیرواز با گلایدر و پاراگلایدر، بال‌ن سوری، دیدار از قنات‌ها، اردوستان‌گان دیدن جانوران در شب تنها بخشی از این فعالیت‌ها است.

وی همچنین فعالیت‌های گردشگری را برای ایران، اردوستان‌گان، بیابان‌ها، کویرها، شترسواری، موتورسواری، اسکی روی هوا، بال‌بازی، رالی‌های خودرویی تله‌ماسه‌ها، پیرواز با گلایدر و پاراگلایدر، بال‌ن سوری، دیدار از قنات‌ها، اردوستان‌گان دیدن جانوران در شب تنها بخشی از این فعالیت‌ها است. وی همچنین فعالیت‌های گردشگری را برای ایران، اردوستان‌گان، بیابان‌ها، کویرها، شترسواری، موتورسواری، اسکی روی هوا، بال‌بازی، رالی‌های خودرویی تله‌ماسه‌ها، پیرواز با گلایدر و پاراگلایدر، بال‌ن سوری، دیدار از قنات‌ها، اردوستان‌گان دیدن جانوران در شب تنها بخشی از این فعالیت‌ها است.

وی همچنین فعالیت‌های گردشگری را برای ایران، اردوستان‌گان، بیابان‌ها، کویرها، شترسواری، موتورسواری، اسکی روی هوا، بال‌بازی، رالی‌های خودرویی تله‌ماسه‌ها، پیرواز با گلایدر و پاراگلایدر، بال‌ن سوری، دیدار از قنات‌ها، اردوستان‌گان دیدن جانوران در شب تنها بخشی از این فعالیت‌ها است. وی همچنین فعالیت‌های گردشگری را برای ایران، اردوستان‌گان، بیابان‌ها، کویرها، شترسواری، موتورسواری، اسکی روی هوا، بال‌بازی، رالی‌های خودرویی تله‌ماسه‌ها، پیرواز با گلایدر و پاراگلایدر، بال‌ن سوری، دیدار از قنات‌ها، اردوستان‌گان دیدن جانوران در شب تنها بخشی از این فعالیت‌ها است.

وی همچنین فعالیت‌های گردشگری را برای ایران، اردوستان‌گان، بیابان‌ها، کویرها، شترسواری، موتورسواری، اسکی روی هوا، بال‌بازی، رالی‌های خودرویی تله‌ماسه‌ها، پیرواز با گلایدر و پاراگلایدر، بال‌ن سوری، دیدار از قنات‌ها، اردوستان‌گان دیدن جانوران در شب تنها بخشی از این فعالیت‌ها است. وی همچنین فعالیت‌های گردشگری را برای ایران، اردوستان‌گان، بیابان‌ها، کویرها، شترسواری، موتورسواری، اسکی روی هوا، بال‌بازی، رالی‌های خودرویی تله‌ماسه‌ها، پیرواز با گلایدر و پاراگلایدر، بال‌ن سوری، دیدار از قنات‌ها، اردوستان‌گان دیدن جانوران در شب تنها بخشی از این فعالیت‌ها است.

آثار شهر کلوته ها از غراب طبیعت است. هنگام عبور از این نقاط مشروبه صدای موتور تصور می‌کند که در وسط قلاع و قصرهای جن و پری می‌گذرد

بزرگ‌ترین ناحیه جمعیتی دشت لوت، شهداد است که در گذشته‌های دور به آن خبیبی می‌گفتند. دره سیرج و ناحیه سنگونی آن به همین نام یکی از زیباترین چشم‌اندازهای سرسبز حاشیه این دشت اسرار آمیز است.

دائرة المعارف ویکیدیا دشت لوت را نمایشگاهی طبیعی از شگفت‌انگیزترین عوارض بیابانی دنیا می‌داند که بزرگ‌ترین مرکز کلوخی جهان (منطقه کلوته‌ها)، مرکز تفریح‌رشدن هم‌راهی ماسه‌ای دنیا (مرفع‌ترین تفریح‌رشدن شده دنیا در صحرای لیبی حداکثر ۳۰۰ متر ارتفاع دارند اما در لوت ارتفاع برخی‌ها به ۴۸۰ متر هم می‌رسد)، ۴۰ مخروط آتش‌شان کواتز، تپه‌های وسیع ماسه و رنگ با طیف رنگی قهوه‌ای روشن تا خاکستری و ماسه و پهنه‌های شنی، بیابان‌های گسترده و طول‌نوارهای نمایشگاهی بسیار، به اعتقاد بسیاری از کارشناسان، خیر-چرا نتوانسته‌اند؟

وی می‌گوید: ضعف عمده ما در توسعه تورهایی اکوتوریستی برای گردشگران خارجی است. اساساً در این حوزه به درد انجام کارهای کلیشه‌ای دچار شده‌ایم و تصور می‌کنیم فقط باید برای جذب گردشگر برای مناطقی چون شیراز و اصفهان برنامه‌ریزی کرد. در حالی که گردشگران مناطق کویری کمترین هزینه و چالش فرهنگی را برای کسب درآمد دارند. این بخش متولی مشخصی ندارد و موضوع بین دستگانه سازمان‌ها شده، دست به دست می‌شود. به همین دلیل توره‌ها با مشکلات مالی روبرو می‌شوند. همچنین آژانس‌های تورگردانی تخصصی برای چنین کارهایی آموزش نداده‌ایم که اختصاصاً در این حوزه کار کنند. بیشتر آنها در میان همین‌ها با پیشین‌تورهایی زبانی، تهران، اصفهان و شیراز فعالیت می‌کنند.

کلوته‌ها، شهری که به دست باد و باران ساخته شده است از دور به خرابه‌های شهری بزرگ می‌ماند که توصیف‌های گوناگونی از آن شده است. قدیم‌ترها بومیان بر آن بودند که منطقه کلوته‌ها شهر ارواح است. یکی دو سال پیش شایعه شد که یکی از جنگل‌های جنوب استان آسپا وجود غول نمایی دیده شده است. پس از چند روز از شترش شایعه، سیل گردشگران روی آن منطقه سرزید و درآمدهای آن از این ریزه‌بار نبود که در این محور مستقر شود.

جدول روزنامه ایران دارای دو شرح‌گذاری ویژه است. در صورت تمایل به حل جدول شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

یک جدول با دو شرح ۳۸۷۸

جدول عادی

جدول ویژه شماره ۳۸۷۷

جدول عادی شماره ۳۸۷۷

جدول ویژه شماره ۳۸۷۷

انگلیسی را بدون حضور در کلاس بیاموزید. EXTRA Perfect Pack. با ما تماس بگیرید. ۰۲۱-۴۴۰۷۲۳۰۰ (خط ۵۵)

انگلیسی را بدون حضور در کلاس بیاموزید. EXTRA Perfect Pack. با ما تماس بگیرید. ۰۲۱-۴۴۰۷۲۳۰۰ (خط ۵۵)

انگلیسی را بدون حضور در کلاس بیاموزید. EXTRA Perfect Pack. با ما تماس بگیرید. ۰۲۱-۴۴۰۷۲۳۰۰ (خط ۵۵)

انگلیسی را بدون حضور در کلاس بیاموزید. EXTRA Perfect Pack. با ما تماس بگیرید. ۰۲۱-۴۴۰۷۲۳۰۰ (خط ۵۵)

انگلیسی را بدون حضور در کلاس بیاموزید. EXTRA Perfect Pack. با ما تماس بگیرید. ۰۲۱-۴۴۰۷۲۳۰۰ (خط ۵۵)

انگلیسی را بدون حضور در کلاس بیاموزید. EXTRA Perfect Pack. با ما تماس بگیرید. ۰۲۱-۴۴۰۷۲۳۰۰ (خط ۵۵)

انگلیسی را بدون حضور در کلاس بیاموزید. EXTRA Perfect Pack. با ما تماس بگیرید. ۰۲۱-۴۴۰۷۲۳۰۰ (خط ۵۵)

انگلیسی را بدون حضور در کلاس بیاموزید. EXTRA Perfect Pack. با ما تماس بگیرید. ۰۲۱-۴۴۰۷۲۳۰۰ (خط ۵۵)

انگلیسی را بدون حضور در کلاس بیاموزید. EXTRA Perfect Pack. با ما تماس بگیرید. ۰۲۱-۴۴۰۷۲۳۰۰ (خط ۵۵)

انگلیسی را بدون حضور در کلاس بیاموزید. EXTRA Perfect Pack. با ما تماس بگیرید. ۰۲۱-۴۴۰۷۲۳۰۰ (خط ۵۵)